യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 3✓
(ഉത്പത്തിപ്രകരണമ്)/സർഗം 107✓

രാജോവാച .
ബഹുനാ+ത്ര കിമു+ക്തേന സോത്.സവാ-വർജിതാ-ശയഃ .
തദാ+പ്രഭൃതി ത+ത്രാഹം/ സംപ+ന്നഃ(ഫ്) പുഷ്ട-പുൽകസഃ .. 1

സപ്ത-രാ+ത്രോത്.സവ+സ്യാ+ന്തേ+ ക്രമാ+ന്മാസാഷ്ടകേ ഗതേ .
പുഷ്പിതാ സാ+സ്യ സംപ+ന്നാ+ സ്ഥിതാ ഗർഭവതീ തതഃ .. 2

പ്രസൂതാ ദുഃഖദാം(ങ്) ക+ന്യാം(വ്) വിപദ്-ദുഃഖ+ക്രിയാ-മിവ .
സാ ക+ന്യാ വവൃധേ ശീ+ഘ്രം മൂർഖ-ചി+ന്തേവ പീവരീ .. 3

പുനഃഫ് പ്രസൂതാ സാ വർഷൈസ്-ത്രിഭിഃ(ഫ്) പുത്രമ-ശോഭനമ് .
അനർഥ-മിവ ദുർബു+ദ്ധി-രാശാ-പാശ-വിധായകമ് .. 4

പുനഃ(സ്) സുതാം(ൻ) ദുഹിതരം പുനര+പ്യർ/ഭകം(ൻ) തതഃ .
കല+ത്ര-വാനഹം(ഞ്) ജാതോ വനേ ജരഠ-പുൽ/കസഃ .. 5

തയാ സഹ സമാസ്-ത+ത്ര മയാ ബ+ഹ്വോ/ഷ്ഠതി-വാഹിതാഃ .
നാരകേ ചി+ന്തയാ സാർധം/ ബ്ര+ഹ്മ+ഘ്നേ-നേവ യാതനാഃ .. 6

ശീത-വാതാ-തപ+ക്ലേശ-വിവ-ശേന വനാ+ന്തരേ .
ചിരം(വ്) വിലു-ലിതം(വ്) വൃ+ദ്ധ-ക+ച്ഛ-പേനേവ പ+ല്വലേ .. 7

കല+ത്ര-ചിന്താ+ഹ്രതയാ ധിയാ സം(ൻ)ദ+ഹ്യ-മാനയാ .
ദൃഷ്ടാഃ(ഖ്) കഷ്ട-സമാ-രമ്ഭാ/ ദിശഃ(ഫ്) പ്ര+ജ്വലിതാ ഇവ .. 8

ക്ഷൗമാ-നേകസ-മാ+ക്ഷീണ-പടേ ചേ+ണ്ഡക-ധാരിണാ .
കാഷ്ഠ-ഭാരോ വനേ+ വ്യൂഢോ യോ മൂർത-മിവ ദുഷ്കൃതമ് .. 9

യൗകാ-കീർണ-ജരത്/ക്ലി+ന്ന-ഗ+ന്ധി-കൗപീന-വാസസാ .
ആ+ശ്വ+സ്യ ധവലീ-കാനാം(ൻ) തലേ നീതാ ഘനാഃ(സ്) സമാഃ .. 10

കല+ത്രാ-പൂരണോത്/കേന ജർജ-രേണ ഹിമാ-നിലൈഃ .
ഹേമ+ന്തേ ദർദുരേ-ണേവ വിലീനം(വ്) വനകു+ക്ഷിഷു .. 11

നാനാ-കലഹ-ക+ല്ലോല-താപ+പ്രസര-വി+ദ്രുതാഃ .
ബാഷ്പ+വ്യാജേന നിർമു+ക്താ നേ+ത്രാ+ഭ്യാം ര+ക്ത-ബി+ന്ദവഃ .. 12

യാമി+ന്യോ വിപിനേ+ ക്ലിന്നേ വരാഹാ-മിഷ-ഭോജനാഃ .
ശിലാ-തല-കുടീ-കോശേ നീതാ ജലദ-വി+ക്ലവാഃ .. 13

കാലേ+ ക്ഷയം(ങ്) ഗതേ രോഹേ/ കാലാ+ഭ്ര/ഘനതാം(ങ്) ഗതേ .
അസൗ/ഹാർദേന ബ+ന്ധൂനാം(ങ്) കലഹൈ+ശ്ചാപി സംതതൈഃ .. 14

സർവ+ത്ര ജാത-ശ+ങ്കേന കലാഭി-മുഖ-രാർഭ/കൈഃ .
മയാ കൃപണ-ചി+ത്തേന നീതാഃ(ഫ്) പര-ഗൃഹേ സമാഃ .. 15

ച+ണ്ഡാലീ-കലഹോ+ദ്വി+ഗ്ന-ച+ണ്ഡ/ച+ണ്ഡാല-തർജനൈഃ .
മുഖം(ഞ്) ജർ/ജരതാം(യ്) യാത-മിന്ദൂ രാഹു-രദൈ-രിവ .. 16

ചർവിതാഃ(ഖ്) ഖർവിതോ+ഷ്ഠേന+ ദ്വീപീ-പിശിത-പേശയഃ .
നാരകാ-ഹൃത-വി+ക്രീതാ നാര+ക്യോ രശനാ ഇവ .. 17

ഹിമവത്/കന്ദരോദ്/ഗീർണാ+ശ്ച+ണ്ഡാ ഹേമ+ന്ത-വീചയഃ .
ശിശിരേ ശീകരാ-സാര-തുഷാര-നിചയാ+ശ്ചിരമ് .. 18

അങ്ഗേ നിരമ്/ബരേ സോഢാ/ മൃ+ത്യുമു+ക്താ ഇവേ-ഷവഃ .
ജരാ-ജരഠ-മൂഢേന മൂലാനി+ ക്ഷീണഭൂ-രുഹാമ് .. 19

സുകൃതാനാ-മിവൈ-കേന സമുത്/ഖാതാനി ഭൂരിശഃ .
ശരാവ-കേ+(ഷു-അ)+ടവ്യാം(ഞ്) ച/ പലലം/ പക്വ-മാദരാത് .. 20

അസ്/പൃഷ്ടേന ജനൈർ/ഭു+ക്തം(ങ്) കുക-ല+ത്ര-വതാ മയാ .
ഗൃഹീത-തേജഃ(ഹ)ക്ഷതയേ ബഹു-വ+ക്ര-വികാരിണാ .. 21

മാർഗാ-വികമി-വാ+ത്മീയം(വ്) വി+ക്രീതം പ+ണ്യ-മന്യതഃ .
പ്രാ+ണ്യങ്ഗ/വപുഷസ്-തസ്യ+
പ്രോത്/കൃ+ത്ത്യോത്/കൃ+ത്ത്യ പേശലഃ .. 22

ആയസം/പരി വി+ക്രീതാ വി+ന്ധ്യ-പ+ക്കണ-ഭൂമിഷു .
ജ+ന്മാ+ന്തര-സഹ+സ്രോ+ത്ഥം/സ്വ-പാപ-മിവ വൃ+ദ്ധയേ .. 23

അവി-കീർണമ-സത്/കീർണം(ഞ്) ച+ണ്ഡാലാ-രാമ-ഭൂമിഷു .
ദൃഷ്ടഃ(ഖ്) കു+ദ്ദാലകോ ദൃഷ്ട്യാ സംധ്യാ+സ്നേഹ-വിമു+ക്തയാ .. 24

രൗരവാ-പതിതേ-നേവ തത്/കാല/+സ്നിഗ്ധതാം(ങ്) ഗതഃ .
വി+ന്ധ്യ-ക+ന്ദര-ഗുല്മാനാം/ ബ+ന്ധു+ത്വ-മിവ ഗ+ച്ഛതാ .. 25

പുലി+ന്ദ-വപുഷാ യ+ത്ര യു+ക്ത-യോഗൈഃ(സ്) സമർപിതാഃ .
തർപിതാ ലഗുഡാ-ഘാത-ജിത-കൗലേയ-രംഹസാ .. 26

പു+ത്ര-ദാരാഃ(ഖ്) കദ+ന്നേന+ ഗ്രാമ-കാ+ന്ധോ-ചിതേ-ന ച .
ധാരാ-സാര-രണത്/പ+ത്ര-ശുഷ്ക-താല-തലേ നിശാഃ .. 27

നീതാ രണിത-ദ+ന്തേന സാർധം(വ്) വിപിന-വാനരൈഃ .
രോമഭിഃ(ഖ്) കോടി-മു+ദ്രോ+ദ്യൈഃ(ശ്) ശീതേ-നാ+ധ്യുഷി-തസ്യ മേ .. 28

വർഷാസു മു+ക്താ-കണ-വദ്-ധൃതാ വാനല-വി+ന്ദവഃ .
അജാ/ജീമൂത-ഖ+ണ്ഡാർഥം(ങ്)
ക്ഷുത്+ക്ഷുണ്ണ+ക്ഷീണ-കു+ക്ഷിണാ .. 29

കല+ത്രേണ സഹാ-ടവ്യാംങ് കൃതഃ(ഖ്) കലഹ ആകുലഃ .
വനേ രണിത-ദ+ന്തേന ശീത-കേകര-ച+ക്ഷുഷാ .. 30

മഷീ-മലിന-ഗാ+ത്രേണ വേതാല+സ്വജനാ-യിതമ് .
സരി+ത്തീരേഷു മ+ത്സ്യാർഥം/ ഭ്രാ+ന്തം/ ബഡിശ-ധാരിണാ .. 31

ക+ല്പേ ജഗത്.സുനാ-ശാർഥം(ങ്) കൃതാ+ന്തേ-നേവ പാശിനാ .
പീതം ബഹൂപ-വാസേന സദ്യഃ(ഖ്)കൃ+ത്ത-മൃഗോ-രസഃ .. 32

തത്/കാല-കോഷ്ണം/ രുധിരം/ മാതുഃ(സ്) സ്തന-പയോ യഥാ .
ശ്മശാന-സംസ്ഥിതാ+ന്മ+ത്തോ ര+ക്ത/ര+ക്താ+ന്മലാ-ശിനഃ .. 33

വി+ദ്രുതാ വന-വേതാലാ+ശ്ച+ണ്ഡി-കാഭി+ദ്രുതാ ഇവ .
വാഗുരാ വിപിനേ+ വ്യുപ്താ ബ+ന്ധാർഥം മൃഗ-പക്ഷിണാമ് .. 34

ആശാ ഇവ വിവൃ+ദ്ധ്യർഥം പുത്ര-ദാര-കല+ത്രജാഃ .
മയാ മായാ-മയൈർ-ലോകാഃ(സ്) സൂ+ത്ര-ജാല-മയൈഃ(ഖ്) ഖഗാഃ .. 35

ജാലൈർ/ജർ/ജരതാ നീതാ/ ദിശ+ശ്ചാസു-കൃതാ-യുഷാ .
ത+ത്രാപി ദത്തഃ(ഫ്) പ്രസരോ മനസോ ദുഷ്കൃതോ/ദയേ .. 36

ആശാ+ പ്രസാരിതാ ദൂരം പ്രാവൃ-ഷീവ തരങ്/ഗിണീ .
കര+ഭ്യാ ഇവ സർപേണ വി+ദ്രുതം(ൻ) ദൂരതോ ധിയാ .. 37

ദൂരേ+ ത്യ+ക്താ ദയാ ദേഹേ ഭുജങ്ഗേ/നേവ ക+ഞ്ചുകമ് .
ക്രൗ+ര്യം സുഖേന സംരമ്ഭ/ശര-വർഷിം(ൻ) നിനാദി ച .. 38

അങ്ഗീ-കൃതം(ൻ) നിദാ-ഘാ+ന്തേ നഭ-സേവാ-സിതാമ്-ബുദഃ .
വികാസി+ന്യോ+ ക്ഷതാഃ(ഹ)+ക്ഷാരാ ദൂരം പരി/ഹൃതാ ജനൈഃ .. 39

ശ്വ+ഭ്രേ-ണേവ കുമ+ഞ്ജ+ര്യശ്-ചിര-മൂഢാ മയാപദഃ .
സ്വകാല-കുല-കോണാസു നര-കോ+ദ്ദാമ-ഭൂമിഷു .. 40

ഉപ്താ/ ദുഷ്കൃത-ബീജാനാം/ മുഷ്ടയോ/ മോഹ-വൃഷ്ടയഃ .
വാഗു-രാഭിർ/മയാ വി+ന്ധ്യ-ക+ന്ദര+സ്ഥേന നിർദയമ് .. 41

ഭൂതേ+ഷ്വിവ കൃതാ+ന്തേന മൃഗേഷു പരിവൽ/ഗിതമ് .
ചാമരീ-കണ്ഠ-കു+ഡ്യേഷു വി+ശ്രാ+ന്ത-ശിരസാ മയാ .. 42

സുപ്ത-മസ്ത-വിവേ-കേന ശേഷാങ്ഗേ+ഷ്വിവ ശൗരിണാ .
വിലോല-ചരണാമ്/ബരയാ സരാ-വോ+ല്ലാസി-ധൂ+മ്രയാ .. 43

മമ ത+ന്വാ സനീ-ഹാര-വി+ന്ധ്യ-ക+ച്ഛ-ഗുഹാ-യിതമ് .
കൃഷ്ണ-ദേഹേന യൗകാ+ഢ്യാ-ക+ന്ഥാ+സ്കന്ധേ മയാ ചിരമ് ..44

ഗ്രീഷ്മേ സോഢാ ചലദ്-ഭൂതാ വരാ-ഹേണ യഥോർ/വരാ .
ബഹുശോ ഽഹം(വ്) വനോ+ത്ഥാ+ഗ്നി/നിർദഗ്ധ+പ്രാണി-മണ്ഡലഃ .. 45

ക+ല്പാ+ഗ്നി-ഭുക്ത-ജഗതഃ(ഖ്) കാല+സ്യാനു-ഗതിം(ങ്) ഗതഃ .
ലോഭി-ലിങ്ഗോ യഥാ രോഗ-മനർഥാ-നിവ ദുർ/ഗ്രഹഃ .
പ്രസൂതാസ്-ത+ത്ര മേ ദാരാ ദുഃഖാ+ന്യഥ സുഖാ+ന്യപി .. 46

നൃപാല-പുത്രകേ-നൈക-തന-യേന തദാ മയാ .
നീതാ നീര+ന്ധ്ര-ദോഷേണ ഷഷ്ടിഃ(ഖ്) ക+ല്പ-സമാഃ(സ്) സമാഃ .. 47

(വസന്തതിലകം 14)

ആ+ക്രുഷ്ട-മുദ്-ധുര-തരം രുദിതം(വ്) വിപ+ത്സു
ഭു+ക്തം(ങ്) കദ+ന്ന-മുഷിതം ഹത-പ+ക്കണേഷു .
കാലാ+ന്തരം ബഹു മയോ-പഹ-തേന ത+ത്ര
ദുർ-വാസനാ-നിഗഡ-ബ+ന്ധ-ഗതേന സ+ഭ്യാഃ .. 48

ഇ+ത്യാർഷേ+ ശ്രീവാസിഷ്ഠ-മഹാരാമായണേ വാല്മീകീയേ
ഉത്പത്തി+പ്രകരണേ ഇന്ദ്രജാലോ-പാ+ഖ്യാനേ ആപ+ദ്വർണനം(ൻ) നാമ
സപ്തോ+ത്തര-ശത-തമഃ(സ്) സർഗഃ.. 107 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
5.10.2023